

Tellija: KIHELKONNA VALLAVALTSUS

Detailplaneeringu algataja: Kihelkonna Vallavalitsus

Täitja: Klotoid OÜ
Reg kood 10207096

Rohu tn 5
93819 Kuressaare

Tel 453 3723
Mob 508 4489
Faks 453 3695
E-mail: klotoid@klotoid.ee
www.klotoid.ee

MTR majandustegevusteated:
Teede- ja liikluse projekteerimine EEP003326; ELK000027
Ehituslik projekteerimine EP10207096-0001
Elektripaigaldamise projekteerimine EL 10207096-0001
Muinsuskaitseameti tegevusluba E 203/2005-P

Projektijuht: Indrek Himmist

Vastutav arhitekt: Terje Truumaa

Koostas: Pille Hein

Kausta kooslus : seletuskirjas lehti 12
joonised 3

SISUKORD

SELETUSKIRI

1. LÄHTESITUATSIOON

- 1.1 Planeeritava ala asukoht ja suurus
- 1.2 Planeeringu eesmärk ja ülesanded
- 1.3 Lähtematerjalid
- 1.4 Olemasoleva ruumi kirjeldus
- 1.5 Olemasoleva maaüksuse struktuuri, omandi ja kehtivate kitsenduste kirjeldus

2 PLANEERINGULAHENDUS

- 2.1 Krundijaotus
- 2.2 Kruntide ehitusõigus
  - 2.2.1 Krunt 1
  - 2.2.2 Krunt 2
  - 2.2.3 Krunt 3
- 2.3 Juurdepääsuteed ja parkimine
- 2.4 Piirded
- 2.5 Haljastus ja heakord
- 2.6 Vertikaalplaneerimise põhimõtted
- 2.7 Tehnovõrgud

3 ÜLDPLANEERINGU MUUTMISE ETTEPANEK

4 LÄÄNEMERE EHITUSKEELUVÖÖNDISSE EHITAMINE

5 PLANEERITAV SERVITUUTIDE VAJADUS

6 MUUD PLANEERINGU EESMÄRGID

- 6.1 Keskkonnakaitselised tingimused
- 6.2 Tuleohutus
- 6.3 Kuritegevuse riske vähendavad nõuded

7 PLANEERINGU ELLURAKENDAMISE PÕHIMÕTTED

JOONISED

Situatsiooniskeem M 1:5000	leht 1
Tugiplaan M 1:500	leht 2
Kruntimise skeem M 1:2000	leht 3
Planeeringu põhijoonis M 1:500	leht 4

LISAD

KIHELKONNA VALD ABAJA KÜLA LASKERAJA MAAÜKSUSE DETAILPLANEERINGU

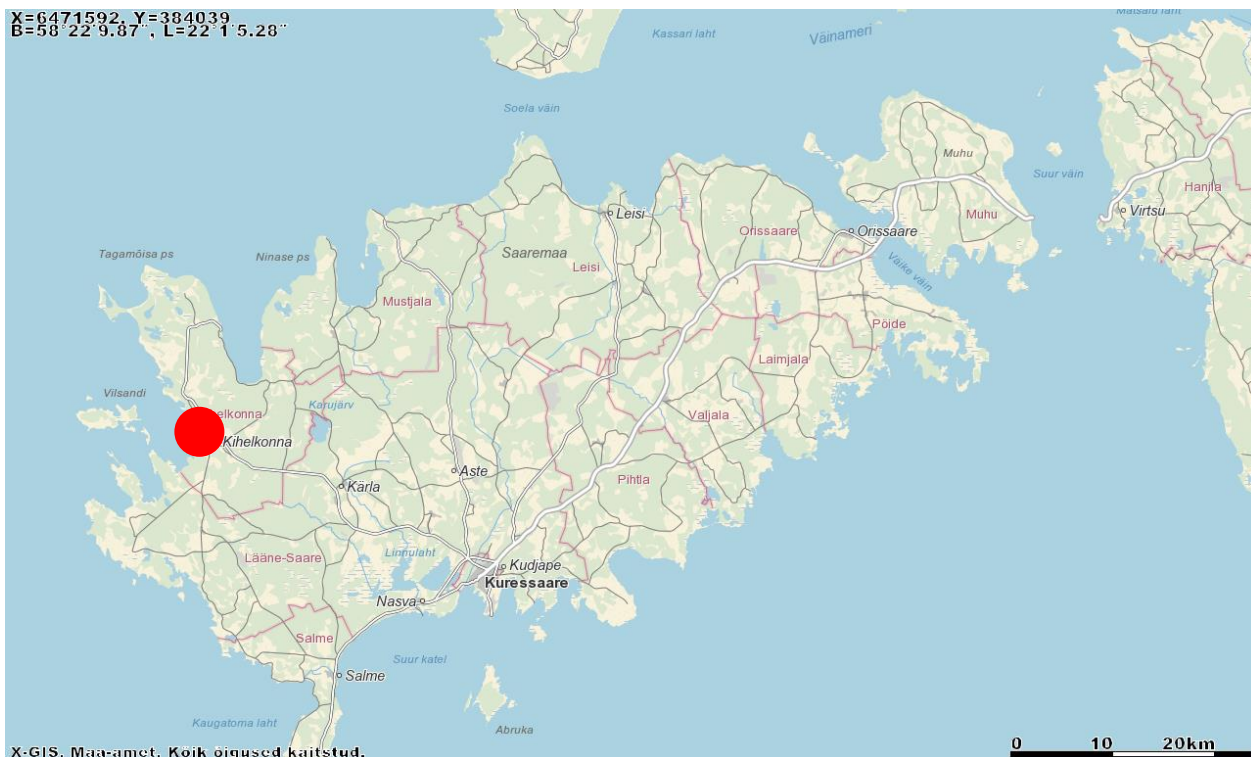
S E L E T U S K I R I

1. LÄHTESITUATSIOON

1.1 Planeeritav ala asukoht ja suurus:

Laskeraja maaüksus asub Saare maakonnas Kihelkonna vallas Abaja külas. Maaüksus piirneb kirdest Viki – Kurevere teega ja edelast Läänemere Abaja lahega.

Planeeritava maaüksuse suurus 4,38 ha.

 planeeritava ala asukoht

1.2 Planeeringu eesmärk ja ülesanded

Planeeringu eesmärgiks on väikesadama ja selle juurde taristu rajamine, sadamateenuste osutamine alla 12-meetrise kogupikkusega veesõidukitele, maakorraldustoimingute teostamine planeeringualal, sadamahoone, kai koos lossimiskohaga ja paadisliipi rajamine, sadama ala ja sadama akvatooriumi määramine merealal, sadama akvatooriumi ja faarvaatri võimalik süvendamine, külakogukonnale võimaluse loomine rannarahva traditsioonilise eluviisi elamiseks ja sadama kasutamiseks.

Käesoleva planeeringu ülesanne on:

- Planeeringuala kruntideks jaotamine. (Kruundipiire ei muudeta)
- Krundi hoonestusala määramine.
- Krundi ehitusõiguse määramine.
- Detailplaneeringu kohustuslike hoonete ja rajatiste toimimiseks vajalike ehitiste, sealhulgas tehnovõrkude ja -rajatiste ning avalikule teele juurdepääsuteede võimaliku asukoha määramine.
- Ehitise ehituslike tingimuste määramine.
- Ehitise arhitektuuriliste ja kujunduslike tingimuste määramine.
- Liikluskorralduse põhimõtete määramine.
- Haljastuse ja heakorrastuse põhimõtete määramine.
- Kuja määramine.
- Kuritegevuse riski vähendavate tingimuste määramine.
- Servituutide seadmise ja olemasoleva või kavandatava tee avalikult kasutatavaks teeks määramise vajaduse märkimine.

Planeeringu koostamise projektijuht on Klotoid OÜ juhataja ning teede- ja liikluse planeerimise ala vastutav spetsialist Indrek Himmist.

Planeeringu koostamisest võtsid osa:

Terje Truuma	Klotoid OÜ projektbüroo vastutav arhitekt
Pille Hein	Klotoid OÜ projektbüroo planeeringute spetsialist
Ivi Arop	Klotoid OÜ projektbüroo veevarustuse ja kanalisatsiooni konsultant
Jaan Sõmmer	Klotoid OÜ projektbüroo side-, elektrivarustuse ja kütte konsultant

Planeering on aluseks edaspidisele projekteerimisele.

1.3 Lähtematerjalid

- Kihelkonna Vallavalitsuse korraldus nr 122 22.12.2016 Laskeraja maaüksuse detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamine mittealgatamise kohta
- Saaremaa, Kihelkonna vald, Abaja küla, Laskeraja maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhinnang (koostaja Kuressaare Kommunaalprojekt OÜ 2016 a. Töö nr T-1911)
- Saare maakonna teemaplaneering „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnaningimused“
- Kihelkonna valla üldplaneering

- Digitaalne geodeetiline alusplaan (möödistatud jaanuar 2017 Klotoid OÜ töö nr 01-17-G)

1.4 Olemasoleva ruumi kirjeldus

Planeeritav Laskeraja maaüksus asub Vilsandi rahvuspargi kaitsealal Kiirasaare piiranguvööndis.

Maa-ameti andmetel on maaüksusel metsamaad 3,34 ha, looduslikku rohumaad 0,73 ha, muud maad 0,31 ha, millest 0,10 ha on veealune maa.

Maa-ala läbib nõukogude ajal rajatud niisutuskanal. Kanal on ühendatud teisel pool maanteed asuva haritava maaga. Täna sel päeval kanalit niisutuseks ei kasutata ja on osaliselt täiskasvanud.

Reljeef on tasane, ühtlase tõusuga maantee ja sisemaa poole, kõrgeim punkt 1,8 m üle merepinna.

Planeeringuala on hoonestamata ning seal puuduvad tehno rajatised.

Planeeringualal kehtib Kihelkonna valla üldplaneering. Saare maakonnaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused“ ja Kihelkonna valla üldplaneeringu järgi on planeeringuala rohevõrgustiku alal. Valla üldplaneeringuga on osale planeeringualale määratud puhke- ja virgestusmaa maakasutusotstarve. Lisaks on kavandatud üldplaneeringuga maa-alale avalik juurdepääs. Alale, kuhu käesoleva detailplaneeringuga kavandatakse paadisadamat, ei ole kasutusotstarvet määratud, samuti ei ole maa-ala kantud üldplaneeringu väikelaevasadamate nimistusse.

1.5 Olemasoleva maaüksuste struktuuri, omandi ja kehtivate kitsenduste kirjeldus.

Planeeritavate kinnistute andmed

Krundi aadress	Krundi omanik seisuga 17.02.2017	Krundi pindala	Krundi sihtotstarve	Katastri tunnus	Kinnistu number
Laskeraja mü	Kihelkonna vald	4,38 ha	Maatulundusmaa 100%	30101:003:0327	2565034/ 25650

Planeeritaval alal kehtivad seadusjärgsed kitsendused

Kitsenduse alus	Kitsenduse ruumiline ulatus	Isik või asutus, kelle pädevuses on hinnata ehitusprojekti vastavust kitsendusele.	Kitsenduse sisu
Keskkonnaseadustiku üldosa seadus ¹	Läänemere avaliku kasutusega kallasrada 10 m kaldast	Kihelkonna vald	Planeeringualal on avaliku kasutusega kallasrada
Veeseadus	20 m tavalisest veepiirist	Kihelkonna vald	Planeeringualal on veekaitsevöönd
Looduskaitse seadus	200 m tavalisest veepiirist	Keskkonnaamet Kihelkonna vald	Planeeringualale jääb ranna ehituskeeluvöönd

Looduskaitseeadus	200 m tavalisest veepiirist, kogu kinnistu ulatuses	Keskkonnaamet Kihelkonna vald	Planeeringualale jääb ranna piiranguvöönd
Looduskaitseeadus		Keskkonnaamet	Planeeringuala jääb Vilsandi rahvusparki Kiirasaare sihtkaitsevööndisse
Ehitusseadustik ¹	Teekaitsevöönd 30 m äärmise sõiduraja välimisest servast	Maanteeamet	Planeeringuala jääb 21182 Viki-Kurevere kõrvalmaantee teekaitsevööndisse
Asjaõigusseadus Ehitusseadustik ¹ Majandus- ja taristuministri määrus nr 73 „Ehitise kaitsevööndi ulatus, kaitsevööndis tegutsemise kord ja kaitsevööndi tähistusele esitatavad nõuded“	1 m mõlemal pool sidekaablit	Telia Eesti AS	Planeeringualal asuvad sidekaablid

2. PLANEERINGULAHENDUS

Kihelkonna Vallavalitsus soovib olemasoleva niisutuskanali kohale rajada kuni 12 m paatidele sildumis- ja lossimiskohta ning slippi. Slippi planeerimisel on arvestatud merepäästapaadi veeskamise võimalusega. Sadam on mõeldud avalikuks kasutamiseks eelkõige kohalikule külakogukonnale.

Sadama maa-ala määramiseks on Laskeraja maaüksus jagatud kolmeks krundiks, milledest ühele (Krunt 1) on kavandatud sadam kuni 12 m paatidele. Ülejäänud kruntidele (Krunt 2 ja Krunt 3) on üldplaneeringuga määratud puhke- ja virgestusmaa kasutusotstarve. Käesoleva planeeringuga jääb mõlemale krundile olemasolev kasutus ja muud tegevust nendele ei kavandata.

Planeeringuga on kavandatud sadamahoone ja sadamaehitiste rajamine ja kanali laiendamine (sh vetteehitav kai, kaldakindlustused, 1 slipp, ujukaid, vajaminevad tehnosüsteemid), sadama akvatooriumi süvendamine setetest, juurdepääsutee rajamine. Sadamaalale on planeeritud hoonestatav ala väikese sadamahoone rajamiseks.

Planeeringu joonisel on markeeritud orienteeruv süvendatav ala, mis on ühtlasi ka sadama akvatooriumi orienteeruv ala. Kanal ja kanalisuue süvendatakse olemasolevast settest, mereala ei ole kavandatud süvendada. Poolloodusliku koosluse rannaniidud alal on kanali laiendamine keelatud. Akvatooriumi süvendamise täpne ala ja maht määratakse peale täiendavate kanali põhja uuringute tegemist projekteerimise staadiumis. Sadamaseaduse § 5 lg 1 järgi määrab akvatooriumi Vabariigi Valitsus ja lg 2 järgi kohalikule omavalitsusüksusele kuuluval laevatataval siseveekogul asuva sadama akvatooriumi määrab kohaliku omavalitsusüksuse volikogu. Akvatooriumi määramisel kehtestab volikogu otsusega akvatooriumi piirid.

Kanali teepoolne osa täidetakse ja sinna peale rajatakse manööveralusala. Tee alla on planeeritud toru kanali ühenduse säilitamiseks teisel pool maanteed asuva haritava maaga. Täpne täidetav ala määratakse projekteerimise käigus.

Planeeringuga kavandatud ehitised ei ole planeeritud üldplaneeringujärgsele puhke- ja virgestusmaale.

2.1 Krundijaotus

Sadama maale on planeeritud uus krunt. Sellest lähtuvalt jagatakse Laskeraja maaüksus kolmeks krundiks. Uusi krunte nimetatakse käesolevas töös tinglikult Krunt 1, Krunt 2 ja Krunt 3. Kruntide täpsed nimetused pannakse katastriüksuste moodustamise käigus.

Kruntide merepoolne piir on määratud lähtuvalt põhikaardijärgsest rannajoonest.

Planeeringueelne maaüksus			Planeeringujärgne maaüksus		
Kinnistu aadress	Pindala	Sihtotstarve	Krundi nimetus	Pindala ha	Maakasutuse sihtotstarve
Laskeraja mü 30101:003:0327	4,38 ha	Maatulundus- maa 100%	Krunt 1	9612 m ²	Sadama maa
			Krunt 2	1,55 ha	Metsamaa, Looduslik maa
			Krunt 3	2,17 ha	Metsamaa, Looduslik maa

2.2 Kruntide ehitusõigus

2.2.1 Krunt 1

Sadamaalal võib muuta planeeritud rajatiste asukohti sadamaala piires.

Krundi pindala	9612 m ²
Krundi kasutamise sihtotstarve:	Sadama maa
Lubatud hoonete maks. arv krundil:	1
Lubatud rajatised:	sadamakaid, slipp, lossimiskoht, juurdepääsutee, manööverdusala, ujuvkaid, tehnorajatised
Hoonete suurim lubatud ehitisealune pind:	50 m ²
Hoone lubatud maks. kõrgus	5,0 m
Harjajoon	vaba
Katusekalle	vaba
Välisviimistlus:	kasutada traditsioonilisi ja looduslike materjale
Tulepüsimisklass	TP3

2.2.2 Krunt 2

Krundi pindala	1,55 ha
Krundi kasutamise sihtotstarve:	metsamaa, looduslik maa

Lubatud hoonete maks. arv krundil: 0

2.2.3 Kruunt 3

Krundi pindala 2,17 ha
Krundi kasutamise sihtotstarve: metsamaa, looduslik maa
Lubatud hoonete maks. arv krundil: 0

2.3 Juurdepääsuteed ja parkimine

Laskeraja krundile on kaks olemasolevat mahasõitu Viki - Kurevere maanteelt, üks ühel pool ja teine teisel pool kanalit. Nendest lõunapoolne mahasõit on planeeritud juurdepääsuteeks sadamaalale ja üldplaneeringuga kavandatud virgestusalale.

Juurdepääsutee on kavandatud avaliku kasutusega teeks. Planeeritud juurdepääsuteed on kavandatud kasutada juurdepääsuks Ujumiskoha maaüksusele. Nimetatud tee liikluskoormus on väga väike (ca 2-3 autot ööpäevas). Liiklejate turvalisuse huvides kaaluda projekteerimise käigus tee eraldamist sadama manööverdusala füüsiliste piiretega (näit. pörkepiire).

Krundile on kavandatud parkimis- ja manööverdusala, mis on analoogselt teega mõeldud avalikuks kasutamiseks. Katendi materjalina kasutada võimalikult vähe asfalti, soovituslikult kasutada parkimisala kattematerjaliks killustikku. Täpne parkimise lahendus anda ehitusprojektiga.

2.4 Piirded

Piirdeid kavandatud ei ole.

2.5 Haljastus ja korrashoid

Sadamarajatiste alt ja ümbrusest likvideeritakse looduslik haljastus. Ülejäänud osas säilitatakse olemasolev looduslik haljastus.

Uut haljastust planeeritud ei ole.

2.6 Vertikaalplaneerimise põhimõtted

Sadameveed juhtida maapinna kalletega kanali poole.

2.7 Tehnovõrgud

Veevarustus

Veevarustust sadamaalale planeeritud ei ole

Kanaliseatsioon:

Sadamaalale on planeeritud kuivkäimla.

Elekter.

Eesti Energia elektrivõrguga liitumist planeeritud ei ole. Sadama ala ja teede valgustus lahendada päikesepatareidel töötavate valgustusmastidega. Valgustusmastide asukohad lahendada ehitusprojektiga.

Side

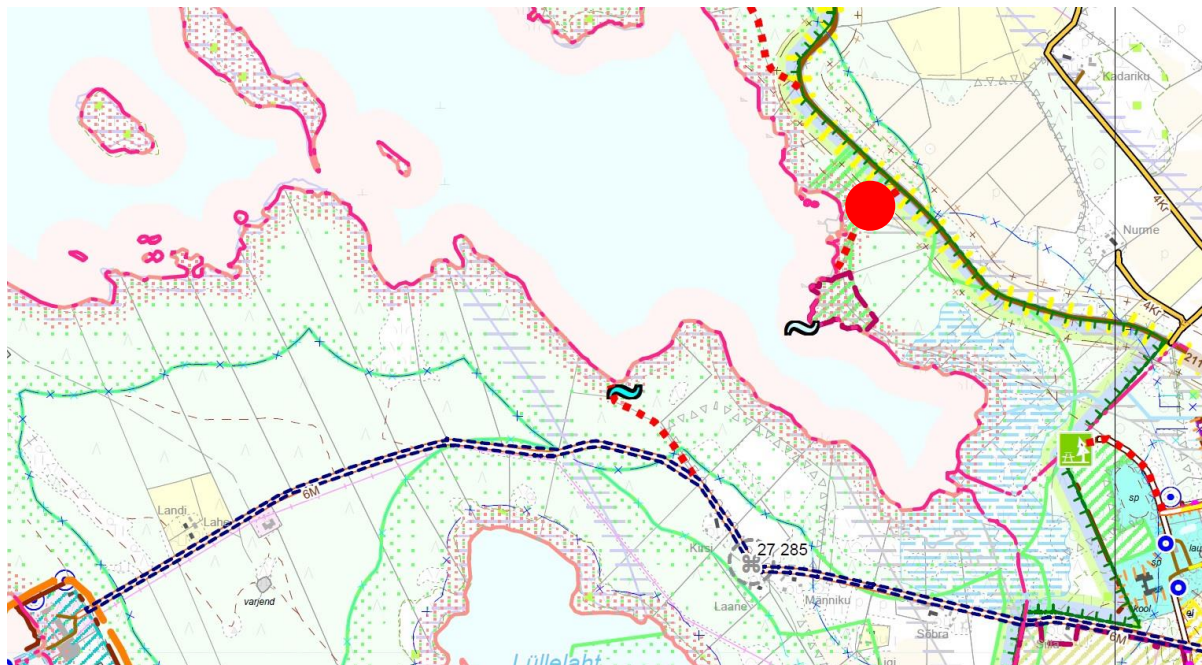
Sideühendust kavandatud ei ole.

3. ÜLDPLANEERINGU MUUTMISE ETTEPANEK

Kihelkonna valla üldplaneeringu järgi on planeeringualal nn valge ala. Üldplaneeringu järgi on Sadam veesõidukite sildumiseks kohandatud ja sadamateenuste osutamiseks kasutatav piiritletud maa-ala ja akvatoorium ning nendel asuvad ehitised ning väikesadamana kavandatakse Jaagarahu, Papissaare, Kollinga, Kiirassaare, Vikati ja Kesknõmme sadamad.

Väljavõte Kihelkonna valla üldplaneeringust

● planeeritava sadama asukoht

Laskeraja maaüksuse detailplaneeringuga kavandatakse krundile väikesadamat kuni 12 m väikelaevade sildumiseks, lossimiseks, hoidmiseks ja veeskamiseks. Sadama rajamise soov on tulnud Kihelkonna alevi ja valla elanikelt. Soovi on arutatud Kihelkonna valla volikogus ja volikogu otsustas sadama rajamise vajalikkuse.

Käesoleva detailplaneeringuga tehakse ettepanek Kihelkonna valla üldplaneeringu muutmiseks väikelaevasadamate nimistusse lisatava Laskeraja maaüksusele planeeritava sadama osas.

Laskeraja maaüksuse detailplaneering teeb ettepaneku lisada Laskeraja maaüksusele kavandatav sadam üldplaneeringu väikesadamate nimistusse. Muudatused kantakse Kihelkonna valla üldplaneeringu joonisele ning seletuskirja p 4.9. Sadama maa ja lautrikoht. Aluseks on käesolev detailplaneering

4. LÄÄNEMERE EHITUSKEELUVÖÖNDISSE EHITAMINE

Looduskaitseeseaduse järgi on ehituskeeluvöönd planeeringualal 200 m.

Planeeringualale on kavandatud sadama rajamine kuni 12 m paatidele koos sinna juurde kuuluvate hoonete ja rajatistega.

Planeeritud juurdepääsutee, parkla ja manööverdusala on kavandatud avalikuks kasutamiseks. Looduskaitseaduse § 38 lg 5 p 10 järgi ei laiene ehituskeeluvöönd kehtestatud detailplaneeringuga kavandatud avalikult kasutatavale teele.

Vastavalt Looduskaitseaduse § 38 lg 5 p 2 ei laiene ehituskeeluvöönd kehtestatud detailplaneeringuga kavandatud sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele. Seega võib sadamabasseini, kai, slipi, lossimiskoha, manööverdusala, parkla ja sadamahoone rajada ehituskeeluvööndi vähendamist taotlemata.

Sadama alale on planeeritud päikesepatareidel töötavad valgustusmastid. Vastavalt Looduskaitseaduse § 38 lg 5 p 8 ei laiene ehituskeeluvöönd kehtestatud detailplaneeringuga kavandatud tehnovõrgule ja –rajatisele.

5. PLANEERITAV SERVITUUTIDE VAJADUS

Teeniv kinnisasi	Valitseja	Servituudi/kitsenduse tüüp	Sisu	Ruumiline ulatus
Laskeraja 30101:003:0327	Kihelkonna vald	Avalikult kasutatav tee	Juurdepääsutee	Laius min. 3,5 m

6. MUUD PLANEERINGU EESMÄRGID

6.1 Keskkonnakaitse tingimused

Kihelkonna Vallavalitsus 22.12.2016 korralduses nr 122 otsustanud mitte alata keskkonnamõju strateegilist hindamist. Otsuse tegemisel on lähtutud Kuressaare Kommunaalprojekt OÜ 2016 aastal koostatud Saaremaa Kihelkonna vald Abaja küla Laskeraja maaüksuse detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise eelhindangust (vt. planeeringulahenduse lisadest).

- Planeeritav ala jääb Vilsandi rahvusparki Kiirassaare piiranguvööndi alale..
- Saare maakonnaplaneeringu „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonningimused“ ning Kihelkonna valla üldplaneeringu järgi asub planeeritav ala rohevõrgustiku koridori alal. Planeeringuga ei ole kavandatud rajada piirdeid, sellega tagatakse metsloomade vaba liikumine.
- Vastavalt Veeseaduse § 8 lg 2 p 6 ja 7 on veekogu süvendamiseks, veekogu põhja pinnase paigaldamiseks ja tahkete ainete uputamiseks vajalik taotleda Keskkonnaametilt vee erikasutusluba, millega antakse ka täpsemad tingimused (nt ajalised piirangud) töödele vee-alal. Vee erikasutusloa taotluse menetluse käigus on vaja anda eelhindang keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise kohta vastavalt KeHJS § 6 lg 2 p 18 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 11-le ja § 15 p 8. Keskkonnamõju hindamise algatamise vajalikkus selgub vastavalt vee erikasutusloa taotluses esitatud andmetele.

Vastavalt KeHJS § 6 lg 1 p 17 tuleb keskkonnamõju hinnata kui merest süvendatakse pinnast 10000 m³, merepõhja uputatakse tahkeid aineid alates 10000 m³, veekogu süvendatakse alates pinnase mahust 500 m³. Täpsed mahud antakse projekteerimise staadiumis.

- Planeeringualale ei jää kaitstavaid taimeliike.

- lindude häirimise vältimiseks teha soovituslikult mürarohkeid ehitustöid väljaspool lindude pesitsusperioodi ehk soovitatavalt enne 15. aprilli või alates 16. juulist.
- Käimla ja rajatised ehitada vastavalt kaasaegsetele ehitustehnilistele nõuetele. Loodusressurssidest on planeeritud ehituseks kasutada looduslikke ehitus- ja puistematerjale (liiva, kruusa, puitu jms). Ehitamisel ei tohi kasutada keskkonnaohtlikke materjale ega aineid.
- Krundile on kavandatud kuivkäimla. Veeühendust krundile ei planeerita.
- Osa kanalist täidetakse ja selle kohale on kavandatud rajada manööverdusala, ülejäänud maapinda on lubatud tõsta manööverdusala ja teede ulatuses, aga mitte kõrgemale olemasoleva tee kõrgusest.
- Sademeveed juhtida maapinna kalletega kanali poole. Parklate sademevee projekteerimisel võtta aluseks Vabariigi Valitsuse määrusest nr 99 01.01.2013 „Reovee puhastamise ning heit- ja sademevee suublasse juhtimise kohta esitatavad nõuded, heit- ja sademevee reostusnäitajate piirmäärad ning nende nõuete täitmise kontrollimise meetmed
- Liiklussagedus planeeritava alaga piirneval 21182 Viki - Kurevere teelõigul on 2016 aasta loenduse tulemuste järgi ca 29 sõidukit ööpäevas. Lähtuvalt planeeritud tegevusest ei suurene oluliselt liiklussagedus planeeritava alaga piirneval riigimaanteel.
- Liiklussagedus ca 29 sõidukit ööpäevas on väga väike ja tavaolukorras on müra ja vibratsiooni tase normi piires. Planeeringuga ei ole kavandatud elamuid. Lähtuvalt sellest ei ole vajadust planeerida leevendusmeetmeid riigitee liiklusest põhjustatud häiringute leevendamiseks.
- Veeseaduse § 10 lg 4 p 1 järgi puudub avalikult kasutataval veekogul sadamas kallasrada. Juurdepääs kallasrajale on tagatud olemasolevate ja avalikuks kasutamiseks planeeritud teede kaudu.
- Vastavalt Jäätmeseadusele on krundivaldaja kohustatud paigaldama oma krundile prügikonteinerid. Konteinerid tühjendada jäätmeluba omava ettevõtte poolt lepingu alusel.

6.2 Tuleohutus

Planeeritud käimla minimaalne tulepüsivusklass TP3.

Tulekustutusvee tarbeks on sadama kai äärde planeeritud tuletõrje veevõtukoht, sadamakaile on tagatud raskeveokiga ligipääs.

Planeeritud slippi on kavandatud kasutada ka merepäästepaadi veeskamiseks.

Juurdepääsutee teekatte minimaalne laius 3,5 m. Sissesõidutee rajamisel tuleb arvestada 18 tonnise päästeauto juurdepääsu vajadusega.

Kinnistute omanikud peavad tagama päästetehnikale aastaringset läbipääsu.

6.3 Kuritegevuse riskide ennetamine

Eestis on koostatud standard EVS 809-1:2002 Kuritegevuse ennetamine. Linnaplaneerimine ja arhitektuur. Osa 1: Linnaplaneerimine, 29.11.2002. a.

Antud standard puudutab probleeme ja annab soovitusi linnalisele keskkonnale kui ka maa piirkondadele. Läbi planeeringu on võimalik tuua välja mõned probleemid ja anda soovitus edaspidiseks projekteerimiseks ning turvalisuse tõstmiseks. Loomulikult ei paranda planeerimine üksi eksisteerivat kuritegevust. Vajalik on ka valla ja elanike enda

huvi ja initsiatiiv. Turvalisem keskkond on materiaalsele ja sotsiaalsele keskkonnale suunatud ohutus- ja julgeolekupoliitika tulemus.

Halvasti korrashoitud alad ja hoonestus võivad luua mulje peremehe puudumisest, ohust ja hooletusse jätmisest. Korrashoid on oluline tegur tõstmaks ümbruses turvalisuse tunnet. Korrashoiu tagamine planeeritaval alal algab ennekõike omanikust. Kiired parandustööd (lõhutud pink, graffiti maja seinal jne) vähendavad edasisi kahjusid ennetades uusi. Kiirele korrastamisele peaks järgnema järelevalve.

Elava kasutusega aladel on madalam kuritegevus, sest mitmekesise kooslusega aladel liigub rohkem inimesi ja seega inimeste poolt iseeneslikult tekitatav valve on tugevam.

Ühiskasutatavad alad peaksid olema valgustatud.

7. PLANEERINGU ELLURAKENDAMISE PÕHIMÕTTED

- Koostada ehitusprojektid.
- Taotleda ehitus- ja vajalikud keskkonnaloa.
- Vastavalt Veeseaduse § 8 lg 2 p 6 ja 7 on veekogu süvendamiseks, veekogu põhja pinnase paigaldamiseks ja tahkete ainete uputamiseks vajalik taotleda Keskkonnaametilt vee erikasutusluba, millega antakse ka täpsemad tingimused (nt ajalised piirangud) töödele vee-alal. Süvendamise ja täitmise maht ning tingimused täpsustatakse ehitusprojektis ja vee erikasutusloas.
- Peale hoonete ja rajatiste projektikohast ehitamist taotleda ehitistele kasutusloa.
- Kõik riigitee kaitsevööndis kavandatud ehitusloa kohustusega tööde projektid tuleb esitada Maanteeametile nõusoleku saamiseks. Kui kohalik omavalitsus annab planeeringualal projekteerimistingimusi EhS § 27 alusel, kaasata Maanteeamet menetlusse, kui kavandatakse muudatusi riigitee kaitsevööndis.